

Acht gezichtslanen op een hoop.

L.J.S. Reinders.

In een oude jaargang van het blad GROEN (1988 nr. 12, blz. 22-28) vond ik een interessant artikel van de hand van Willem Overmars over de geschiedenis van de tuinen van het kasteel Keppel. In dat artikel wordt ook een sterrenbos beschreven, gelegen ongeveer 600 m ten noorden van het kasteel. Ik citeer:

"Tussen 1743, toen er in de processtukken nog geen sprake was van een sterrebos en 1750, toen de kaart werd gemaakt, is rond een opvallend hoge "bult" een regelmatig sterrebos aangelegd: acht lanen voeren door het bos naar de top van de heuvel; aan de voet van de heuvel worden deze lanen door een pad in cirkelvorm gesneden. [...] Dit bos bestaat nog steeds: vijf paden leiden van alle kanten naar de heuveltop en van het pad rondom is driekwart over."

Deel van Caarte van de heerlijkheid Keppel en aangrenzende landen (1780) ; noorden boven (onderste boven afgebeeld)

De top van deze zgn. "Vrange Bult" ligt ongeveer 7,5 meter boven zijn omgeving. Nadere beschouwing van de kaart uit het artikel leerde, dat de verdeling van de acht paden toch niet helemaal regelmatig was. Alle hoeken tussen de paden verschilden. De grootste hoek was 65° de kleinste 32°. Dat maakt nieuwsgierig. De ster van 8 paden werd op calqueerpapier overgetekend van de kaart en over de topografische kaart 1:25000 gelegd, zodanig, dat de daarop voorkomende vijf paden er passend onder kwamen te liggen. De aap kwam uit de mouw: alle paden gingen richting een toren.

Vanaf het noorden rechtsomgaand: pad 1: Hummelo (0,8 km), pad 2: Zelhem (8,2 km), pad 3: Doetinchem (5,4 km), pad 4: Zeddam (10,7 km), pad 5: kasteel Keppel (0,6 km), pad 6: Groessen (15,7 km), pad 7: Doesburg (6,9 km) en pad 8: Steenderen (7,7 km).

Conclusie 1: Het Achterhoeks-Liemerse landschap moet rond 1750 wel erg kaal geweest zijn om al die torens te kunnen zien.

Conclusie 2: Zodra de boompjes langs de paden wat groter werden en kruinen gingen vormen was het met het uitzicht gedaan. Maar toch leuk bedacht toen. En wat is er nu nog van over?

Het rondeel van bomen boven op de bult is voor het grootste deel gekapt en niet meer herplant; de vijf nog aanwezige paden zijn sterk verwaarloosd en groeien langzaam dicht. Over een aantal decennia zal de 250 jaar oude landschapsstructuur wel verdwenen zijn, alleen de bult is dan nog over.

Toch niet zo'n leuke gedachte dan.